



# TELESKOP

[□ Naslovnica](#) [Hrvatska](#) [Svijet](#) [Kolumne](#) [Zelena H](#)

[Hrvatska](#), [Izdvojeno](#)

---

TELESKOP OTKRIVA MOĆNE VEZE SLOBODANA LJUBIČIĆA KIKAŠA: Kako je Todorić pomagao Bandiću još dok je bio u “ilegali”

---

objavljeno prije 6 dana Piše [Dražen Ćurić](#)

□ 1

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.

[Prihvati i zatvori](#)

[Pravila privatnosti](#)



**PEVEX**

**NOVI KATALOG**  
PONUDA TRAJE OD 26.11.  
DO 29.12.2020.

**36 RATA**  
BEZ KAMATE I NAKNADE

**PRELISTAJ KATALOG**

POGLEDAJ NAŠE STRANICE:  
UŠTEDELI KOLICANICE!

1.899,00 3.199,00 3.999,00

36 RATA

Kada danas gledamo Milana Bandića kako samodopadno vlada Zagrebom kao najdugovječniji gradonačelnik, koji je s trona skinuo svog uzora Većeslava Holjevca, teško možemo i zamisliti kroz kakvu je životnu i političku dramu prolazio početkom devedesetih. Nije bilo jednostavno gledati kako se ruši jedan politički sustav u kojega je, koliko god to sada pokušavao prikriti, ipak vjerovao i predano gradio. Još bi to nekako i pregrmio da demokratske promjene nisu najviše naštetile upravo trećem ešalonu komunističkih birokrata kojima je i sam pripadao. Bio je premlad i nedovoljno bitan Tuđmanovom HDZ-u, a opet dovoljno kompromitiran kao „bivša komunjara” da bi se normalno mogao uključiti u novi demokratski poredak.

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.

[Prihvati i zatvori](#)

[Pravila privatnosti](#)



financirati glomazni birokratski aparat nakon što se članstvo razbježalo poslije gubitka izbora.

Neki se nikada nisu oporavili

Do jučer su živjeli u svijetu u kojem su imali odličan posao i riješeno stambeno pitanje, što se smatralo vrhuncem sređenog i uspješnog života, a onda su preko noći izgubili „pravo na rad“, što prije samo nekoliko godina nisu mogli ni zamisliti, a kamoli se ozbiljno pripremiti za takvu promjenu.

„Neki naši kolege koji su izgubili posao nikada se nisu oporavili. Posebno su stradale žene starije od pedeset godina koje više nisu mogle naći posao i osigurati normalnu egzistenciju svojim obiteljima“, izjavio je za Teleskop Slobodan Ljubičić Kikaš.



**Slobodan Ljubičić Kikaš bio je najbliži Bandićev suradnik tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća kada je zagrebački SDP djelovao u “poluilegali”** Foto: Denis Cerić/Hina

Kao što boravak na prvoj liniji bojišnice i sučeljavanje sa smrću stvara neraskidivu povezanost među ratnicima, tako su ove ideološke i egzistencijalne traume dodatno

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.

[Prihvati i zatvori](#)

[Pravila privatnosti](#)

pretorijanaca koji su prošli inicijaciju u SKH, a onda i traumatičnu promjenu vlasti. Sigurno je bilo onih koji su se htjeli ugurati u ekskluzivni klub „Dečki iz Komiteta”, ali im to nije dopuštao lukavi Bandić koji je uvijek znao u koga može imati beskrajno povjerenje. Protiv Bandića je stiglo stotine kaznenih prijavi, vode se neki ozbiljni procesi, ali za razliku od Ive Sanadera, kojeg su prvi suradnici izdali prije nego što je “pijevac tri puta kukuriknuo”, Milanovi najodaniji ljudi na takvu izdaju nikada nisu ni pomišljali.

Posebnu ulogu u Bandićevom putu prema vrhu imao je Slobodan Ljubičić Kikaš koji je formalno bio zadužen za financijsku stabilnost SDP-a, ali je njegova uloga znatno izlazila izvan tih okvira. Imao je dobre veze koje je uvijek, po potrebi, mogao aktivirati. Jedan važan detalj zorno pokazuje Ljubičićev utjecaj koji je uvijek bio znatno snažniji nego što su bile njegove funkcije.

Gesta koja se ne zaboravlja

Kada je u svibnju 1990. godine izgubio posao, Ljubičića je nazvao Ivica Todorić koji je već tada bio poduzetnička zvijezda u usponu s dobrim vezama kod komunističke vlasti na odlasku, ali koji se potrudio da i nova vlast bude blagonaklona i na usluzi moćnoj obitelji imotskih korijena. Ponudio je Ljubičiću posao i svaku drugu pomoć, a to su geste koje se pamte i obvezuju. I danas, trideset godina poslije, Ljubičić s velikom zahvalnošću i respektom govori o tom činu koji podosta otkriva kako je Todorić gradio svoju utjecajnu mrežu. Naučio je kako zauvijek osvojiti žednog i iscrpljenog putnika u pustinji – samo mu trebaš pružiti čašu vode.

„Zahvalio sam se Ivici, ali nisam prihvatio ponudu za posao jer sam odlučio pokrenuti vlastiti biznis. Takve se geste ne zaboravljaju”, kaže Ljubičić koji je tijekom cijele svoje poslovne i političke karijere bio u dobrim odnosima s Todorićima.

Time je samo nastavio obiteljsko prijateljstvo s obitelji Todorić, koja je podrijetlom iz Zmijavaca i obitelji Ljubičić iz susjednih Runovića.

„Naši roditelji su bili prisni od djetinjstva. Ivica je mene zvao na poticaj svoga oca”, kaže Ljubičić koji nije izravno radio za Ivicu Todorića, ali u to vrijeme, a kasnije još i više, preporuka Ivice Todorića otvarala je sva vrata.

Iako su gotovo svi sugovornici Teleskopa tvrdili da suradnja Bandića i Todorića počinje tek 2000. godine, oni su se upoznali i donekle zbližili znatno ranije. Bandić je 1993. godine postao tajnik gradske organizacije SDP-a sa sjedištem u Praškoj, a nedugo nakon toga Todorićev Agrokor je kupio zgradu Astre u Gajevoj. Bandić i Todorić su se često susretali jer su u svoje urede ulazili iz Marićevog prolaza. U to vrijeme Ivica Todorić je već vrlo utjecajan član nove HDZ-ove elite, a Bandić se još uvijek oporavljao od šoka s početka devedesetih pa u tom svjetlu treba i gledati njihov odnos. Todorić je već tada bio Gazda i radio velike “dealove” s vladajućim HDZ-om, a Bandić je tek pokušavao osoviti na noge stranku na izdisaju i pod posebnom stigmom.



DEČKI IZ KOMITETA: Milan Bandić i njegov vječni “ministar financija” Slavko Kojić  
Foto: Hina

Nisu se družili, ali su se svakako poznavali. Slobodan Ljubičić je više komunicirao s Todorićem, a ta komunikacija postajala je intenzivnija kako se Bandić približavao vlasti. Poznato je da je Ivica Todorić volio ulagati u sve političke opcije i da ništa nije prepuštao slučaju. Sasvim je logično pretpostaviti da je financirao i gradski SDP i Milana Bandića. „Todorić je svima plaćao. On je znao da se svima isplati davati da ga ne diraju”, kaže poznati hrvatski menadžer koji se tijekom devedeseti bavio politikom. Naravno, Bandićeva pozicija je bitno različita 1993. godine kada dolazi za tajnika zagrebačkog SDP-a i potkraj devedesetih kada je izvjesno da SDP dolazi na vlast. Vjerojatno je Todorić počeo suradnju s malim i gotovo beznačajnim uslugama, a onda, kako je Bandić postajao dečko koji obećava, suradnja je postajala sve opipljivija. Kada je došao na vlast Milan Bandić nije zaboravio na Todorića koji je uvijek imao specijalan status kod gradonačelnika. Doduše, treba otvoreno reći da su se u to vrijeme Todoriću klanjali svi predsjednici i premijeri pa zašto onda ne bi i Bandić kojemu je pomogao kada mu je to najviše trebalo. „Kad je Bandić postao gradonačelnik bio je u jednoj fazi vrlo, vrlo blizak s Todorićem. Mislim da je i Bandić bio u igri kada je Todorić planirao stranku s Rohatinskim. Ako sve zbrojim i oduzmem, mislim da je Bandić bio daleko najbliži s Todorićem. Todorić je s njim imao političke ambicije, a Bandić je njemu išao na ruku s hrpom tih lokacija za Konzum” izjavio je za Teleskop utjecajni političari iz devedesetih godina prošlog stoljeća koji je osobno poznao sve bitne ljude političke i društvene scene.

U prolazu u Marićevom prolazu

Manje je bitno je li Todorić pomagao Bandiću tako što je slao kufere s novcima, što je tada bio uobičajeno, ili je to radio tako što je Ljubičićevoj tvrtki sredio neki posao ili jednostavno sugerirao nekim svojim partnerima da pomognu Bandiću. Ljubičić je izbjegavao govoriti o Todorićevom financiranju Bandića, ali je zato bio spreman nadugo i naširoko pričati o svojoj ulozi u financijskom spašavanju SDP-a.

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.



gradonačelnik preuzeo vlast u Gradu, a punopravno članstvo u „Todorićev klub” bio je poziv na proslave njegovog rođendana koje je kasnije, kad se Gazda dokopao Kulmerovih dvora, organizirao u tom velebnom izdanju.

„Milan se počeo intenzivno družiti s Ivicom i dolaziti na njegove rođendane poslije 2001. Bandić do 2000. godine nije bio značajan za Todorića”, kaže Ljubičić, dodavši da su se u Marićevom prolazu viđali više u prolazu. Zanimljivo je da je Slobodan Ljubičić Kikaš bio u dobrim odnosima i s komunističkim moćnikom Stipom Šuvarom i njegovom suprugom Mirom koja je bila vrlo utjecajna novinarka u socijalizmu.



Slobodan Ljubičić Kikaš bio je u dobrim odnosima i s komunističkim moćnikom Stipom Šuvarom foto FaH/ Dario GRZELJ

U drugoj polovici devedesetih godina prošlog stoljeća gradsku organizaciju HDZ-a vodio je Zlatko Canjuga koji je kao predsjednik Skupštine bio prilično grub prema Milanu Bandiću kojeg je znao i verbalno ponižavati. Međutim, to ništa nije smetalo Canjugi i Bandiću da se povremeno nađu na haklu u dvorani na Vrbanima ili Peščenici, a onda kao najveći pajdaši „piju žuju” u nekom obližnjem kafiću.

Kako su devedesete bile vrijeme bez pametnih telefona i društvenih mreža, s vrlo krhkom slobodom medija, gdje bi se i današnje jednoumlje na HRT-u moglo prikazati kao pluralizam, bilo je puno neformalnih druženja o kojima mediji uopće nisu pisali. Jedno od takvih neformalnih druženja bio je mali nogomet na koji su dolazili HDZ-ovci, tada vrlo snažni liberali u Zagrebu, ali i Milan Bandić i Slobodan Ljubičić Kikaš. Na takvim se mjestima uvijek mogla čuti neka dobra informacija, prenijeti neka polutajna poruka ili pak dogovoriti neki lukrativan posao, a moguće i neka žestoka ideološka svađa koja bi samo dodatno zamutila vodu.

Tadašnji direktor Vjesnika Ivan Božičević dobro se sjeća hakla i Milana Bandića koji nije previše „ružio” nakon nogometa. Popio bi neki sok i otišao.

..Bandić nije pio alkohol. barem nije nosio utakmice. Dok smo mi strusili nar niva. on ie

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.

Ljubičić Kikaš haki je doživio kao obično druženje poznanika i prijatelja bez neke skrivene agende. „To je bilo miješano društvo. Ni ja ni Milan ne razlikujemo ljude po tome koju iskaznicu nose u džepu”, kaže Ljubičić.

Rade Dumančić, HDZ-ov vijećnik iz tog vremena, svjedočio je rivalstvu Canjuge i Bandića. „Canjuga mu je pomogao. On je na takav način vodio Skupštinu da je poslije svake Skupštine zvijezda bio Milan Bandić. Canjuga je znao i ponižavati i diskvalificirati u vrijeme kada je HDZ imao većinu, što je bilo potpuno pogrešno. Išao je relativno grubo jer je mislio da tako može, ali poslije svake Skupštine heroj je bio Milan Bandić, a ne Zlatko Canjuga. To je trajalo nekoliko godina, Bandić je samo rastao”, kaže Dumančić.



HDZ-ovac Zlatko Canjuga bio je glavni rival Milanu Bandiću u drugoj polovici devedesetih godina prošlog stoljeća Foto: Hina

I Tomislav Jelić je bio vijećnik u Skupštini Zagreba i odlično poznaje zagrebačku političku scenu iz druge polovice devedesetih. On tvrdi da su Canjuga i Bandić vrlo često fingirali svađu i neprijateljstvo, dok su iza scene bili u vrlo dobrim odnosima.

„Bio je više nego dobar sa Zlatkom Canjugom. Imali su ispod stola oni svoje igre. Vrlo često je sjedio satima u uredu kod Zlatka Canjuge, puno više nego mi HDZ-ovci”, kaže Tomislav Jelić.

Slobodan Ljubičić Kikaš ima ponešto drugačije viđenje odnosa Canjuge i Bandića. Na javnoj sceni su se žestoko napadali, a izvan političke scene bili su u snošljivim odnosima, ali to je bilo daleko od nekakvog prijateljstva.

Epizodu koju bi volio zaboraviti

Svaki politički uspjeh neminovno nosi sa sobom priče o tome kako iza svega stoji neka nevidljiva ruka koja upravlja svime, ali u slučaju Milana Bandića gotovo se sa stopostotnom

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.



stekla pravo otkupa tog stana. Oni su imali stanarsko pravo u Bužanovoj ulici i taj su stan kao muž i žena otkupili temeljem Zakona o otkupu stanova. Ona nije mogla naslijediti stanarsko pravo od svoje bake jer je svoje pravo već konzumirala. Da bi ona to iskoristila morala se razvesti. Oni su se fiktivno razveli i kada je sve to obavljeno, ponovno su se vjenčali” otkriva Tomislav Jelić.

Filozof Jure Zovko je devedesetih bio pomoćnik ministra znanosti i sjeća se kada su kod njega jednom prilikom Milan Bandić i pokojni Boris Šprem došli u Ministarstvo žicati smještaj za neke studente. Bandić je tada još uvijek bio zaokupljen osnovnim egzistencijalnim problemima, a o velikoj političkoj karijeri je možda sanjao, no nikome se nije usudio reći.



Iako je Duško Ljuština zanijskao Bandića i SDP, on mu je sve oprostio Foto: Dario Grzelj/Hina

„Moja procjena je da to nije bio neki razrađeni projekt. Milan Bandić je jednostavno iskoristio trenutak kada su se stvarali politički odnosi u Hrvatskoj, a on se svojom upornošću, koja se nikako ne može poreći, sam probijao kroz strukture tadašnje politike, pogotovo unutar SDP-a, i mislim da je to na početku više bila njegova upornost i rekao bih „snalažljivost” u političkom svijetu”, kaže HNS-ovac Tomislav Stojak, jedan od najdugovječnijih gradskih vijećnika.

„Činjenica je da je kruška dozrela i pala. HDZ nikada nije imao ozbiljnog kandidata i Bandić je tu lukavo čekao da dođe čas. Imao je nekog iskustava, a i tog Kikaša. Oni su samo čekali kao što je 1990. godine pobijedio HDZ, bez obzira i da su kravu stavili na listu. Tako je 2000. godine dobio Bandić. Naprosto što s druge strane nije bilo ništa”, kaže poduzetnik koji se tijekom devedesetih bavio politikom.

Sve do 1998. godine Bandić i njegov gradski odbor pokušavali su skinuti stigmju sa SDP-a i

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.



oporbenih redova, Bandić i SDP su počeli polako rasti, izlaziti iz ilegale i širiti svoj utjecaj. Znali su da imaju velike izgleda za pobjedu kada im se negdje 1998. godine vratio Duško Ljuština, stari partijski kadar koji je nakon dolaska HDZ-a na vlast zanijekao svoje drugove kao što je sveti Petar zanijekao Isusa.

Međutim, negdje 1998. godine Ljuština se počeo pojavljivati i izviđati teren, a svjedok tih događaja sjeća se kako ga je Bandić jednom zgodom jako oštro napao i prikazao kao "suncokret" koji dobro najavljuje promjene.

„Sada imamo šanse. Duško Ljuština je stručnjak za mirisanje vjetrova”, rekao je tada Bandić, a to je zapravo bila prekretnica kada je Bandićev gradski SDP izišao iz ilegale i postao ozbiljan pretendent za osvajanje vlasti u Zagrebu. U tom trenutku su se, poznavajući njihov način djelovanja, sasvim sigurno, snažnije uključili Anđelko Leko i Ivica Todorčić koji nikada nije volio iznenađenja na izborima.

VIŠE O TEMI NA: [TELESKOP EKSKLUZIVNO OTKRIVA: Tko je poznati hercegovački tajkun koji je financirao Milana Bandića na početku njegove karijere](#)

[TELESKOP OTKRIVA: Bandić se u svojoj kući u Hercegovini tajno sastao i feštao sa Zdravkom Mamićem](#)

Ovaj tekst sufinanciran je sredstvima Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija

### Facebook Comments

3 komentara

Sortiranje po: **Popularni**



Dodajte komentar...



**Mali Od Skandala Ivan**

Fuj smeca

Sviđa mi se · Odgovor · 5 d.



**Zdravko Šegović**

Kako ovaj gad još nije na robiji ?

Sviđa mi se · Odgovor · 5 d.



**Matija Emanovic**

Svi pajdaši vuku porijeklo sa prostora ne vecem od 50 km.

Pogodimo koji je to prosto-zemljaka

Sviđa mi se · Odgovor · 2 · 6 d.

[Facebookov dodatak za komentare](#)

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.

[Prihvati i zatvori](#)

[Pravila privatnosti](#)



OPERETA  
REAL ESTATE

Odaberite provjerenog, pouzdanog  
i profesionalnog posrednika u  
Hrvatskoj – odaberite Operetu

[www.opereta.hr](http://www.opereta.hr)

office@opereta.hr | 01/3820 050

[Dečki iz Komiteta, Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, Ivica Todorčić, Milan Bandić, Slobodan Ljubičić Kikaš](#)

---

Prethodna Objava  
[Nino Raspudić opisao kako je zbog korone završio u Zaraznoj bolnici: Imao je upalu pluća i bio na kisiku](#)

Sljedeća Objava  
[GRMOJA O SUĐENJU SABLJAKU: Postupak je žuran i mora se okončati u roku od 2 mjeseca, a vodi se već 26 mjeseci](#)

---

[Pravila privatnosti](#) /

[Marketing](#) | [Impressum](#) | [Donacije](#) | [Tel](#)

Teleskop koristi kolačiće radi pružanja optimalnih usluga na našim internetskim stranicama.

[Prihvati i zatvori](#)

[Pravila privatnosti](#)